

Palačák včera a dnes, aneb historie areálu kolejí PPV a okolí

Původní vize kampusu pod Palackého vrchem se od současné reality dost lišila. Palackého vrch respektive celá oblast dnešního Technologického parku měla tvořit vlastní město ve městě. Velké centrum VUT, kde by postupně byly přesunuty všechny fakulty, kde by na kolejích bydleli studenti a v terasových domcích až po Vychodilovu ulici i zaměstnanci VUT.

Jak to všechno začalo

Ještě přibližně před padesáti lety nebylo v okolí Palackého vrchu nic než pole daleko za Brnem. Tato situace se změnila až ve druhé polovině šedesátých let, kdy kapacity kolejí VUT byly nedostačující. Tento problém se dostal i na stůl při jednání Národního shromáždění republiky Československé, kde byla ubytovací situace vyhodnocena jako kritická, dokonce nejhorší v celé republice. Koleje byly schopné ubytovat jen asi 50 – 60 % studentů, i přesto, že byly o 25 % přetěžovány. Výstavba kolejí v oblasti Palackého vrchu se plánovala už dlouho a stále se odkládala, ale vlivem demografického vývoje byla potřeba těchto nových ubytovacích kapacit tak velká, že roku 1967 započala výstavba kolejí v areálu kampusu PPV.

Budování na zelené louce

Stavba čtyř hlavních bloků (dnes A02, A03, A04, A05) trvala dlouhých šest let a po dokončení poskytl nový areál studentům dalších 4000 lůžek. Zajímavostí je, že původně mělo být kolejních bloků šest, ale nakonec vyrostly jen čtyři. Pro zbylé dva bloky byly pouze nachystány betonové základy, které jsou stále patrné, zarostlé v trávě za bloky A02 a A03. Areál byl vybudován daleko za Brnem, proto okolí kolejí zdobily ještě několik let po dokončení pouze náletové dřeviny a nejbližší zastávka byla Tesla (dnešní Červinkova) až do roku 1979, kdy byla trať protažena na zastávku Střelnice (dnešní Technické muzeum). Postupně se v blízkosti kolejí začala v roce 1975 stavět Fakulta strojního inženýrství, která byla dokončena a otevřena v roce 1987, v roce 1991 se začala stavět budova Technická 8 pro Fakultu elektrotechniky a informatiky, ta byla slavnostně otevřena 30. 9. 1994.

Z hladu vznikla menza

Do nového areálu se přesunulo obrovské množství studentů, kteří se samozřejmě potřebovali někde stravovat. Nejbližší menzy byly Purkyňova a Leninova (na Listových kolejích). Kvůli nedostačujícím stravovacím kapacitám bylo rozhodnuto, že se v areálu PPV postaví menza. V roce 1983 byly provedeny první studie a energetická koncepce, mělo se jednat na svou dobu o neobvyklou, technicky složitou stavbu. V roce 1989 Pozemní stavby Brno dílo dokončily a menza mohla nabídnout studentům až deset tisíc porcí denně. Jednalo se o dvoupodlažní samostatnou budovu, kterou tvořil železobetonový skelet s dvouplášťovou střešní konstrukcí. Fasádu a střechu tvořil po celém povrchu solární systém propojený se vzduchotechnikou. Vzduch byl v přízemí v úrovni terénu přes biologické filtry nasáván do dutiny mezi tepelně izolačním pláštěm a černým hliníkovým absorbérem, v úrovni střechy byl ohřátý vzduch veden přes směšovací a rekuperační jednotky do strojovny vzduchotechniky. Fasáda byla rozdělena do sekcí a bylo automaticky řízeno, přes kterou část pláště se bude vzduch nasávat podle orientace slunce během dne. Vnitřek menzy tvořily v horním patře dvě jídelny s tisícem míst u stolů a výdejna, v přízemí byla varna, přípravny, sklady, chladírny, kotelna, strojovny, sociální zařízení, administrativa a reprezentativní salonek. Přístup do jídelny byl po železobetonových lávkách z prostoru areálu PPV.

Rovněž se v této době, konkrétně v roce 1995 v bloku A07, usídlil Vysokoškolský klub Terč, který zpříjemňoval život studentům, bydlícím nejen na Palačáku až do května 2012.

Menza byla obrovská a prodělečná

Protože byla menza přehnaně velká, ekonomicky náročná, nebyla využívána tak, jak bylo původně plánováno a porce zde byla o třetinu dražší než v ostatních menzách, rozhodlo se vedení Kolejí a menz tuto menzu po devíti letech provozu k 31. 12. 1998 uzavřít. Za dobu provozu menzy se cena jídla změnila z 2,50 Kč na 27 Kč. V této oblasti ale menza chyběla a strávnicků po přestěhování části Fakulty elektrotechniky a informatiky a Fakulty chemické do budovy Purkyňova 118, přibylo. Jako náhrada za uzavřenou menzu byla otevřena v místě dnešní menzy Kolejní Pizzerie Gabriela, respektive výdejna jídel, dovážených z menzy Purkyňova. Pizzerie vznikla z původního bufetu.

V následujících letech bylo o osudu uzavřené menzy rozhodnuto. Menza bude přestavěna na Integrovaný objekt Kolejní 4, prostory Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií a Fakulty podnikatelské. Mluví se sice o přestavbě, ale prakticky byla bývalá menza zcela zbourána a na jejím místě se 3. 5. 2002 položením základního kamene začala budovat nová budova, finančně nejnáročnější investice v tehdejší novodobé historii VUT. Současně s výstavbou Integrovaného objektu se přetvářel administrativní blok A06, přibylo mu jedno patro a vznikla zde Pizzerie Mozzarella a z dřívější Pizzerie Gabriela se stala menza Kolejní. Do přistavěného patra se přesunul Dispečink ubytování studentů, vedení Kolejí a menz a kanceláře administrativních pracovníků.

Palačák v podobě, jak ho známe dnes

Na kolejích se postupně dostával Internet do některých a postupem času do všech pokojů. Od roku 1999, kdy se začaly internetové přípojky na pokojích zřizovat, a Internet na pokoji byl výsadou, se dnes stal Kolejnem na pokoji samozřejmostí.

Dne 7. 4. 2004 byla přestavba menzy na Integrovaný objekt Kolejní 4 dokončena a nová budova byla slavnostně otevřena. Hlavní vchod ústí do areálu PPV a zadní vchod, z druhé strany budovy, o dvě patra níž vedl zatím jen k blátivé cestičce, vedoucí k budově Purkyňova 118. Problémem areálu byla stále doprava, zajížděl zde sice autobus, ale nejbližší tramvajovou zastávkou bylo až Technické muzeum (do srpna 2001 Střelnice). K protáhnutí tramvajové trati na dnešní konečnou zastávku Technologický park došlo až v květnu 2008, současně s protáhnutím trati vznikla propojka do vozovny Medlánky, což umožnilo dopravnímu podniku nezávislost na trase linky č. 1 hlavně při večerních zátazích do vozovny a ranních výjezdech. Postupem času vznikl mezi východem z IO Kolejní 4 a zastávkou Technologický park chodník, který zanedlouho bude také minulostí. V budově Integrovaného objektu Kolejní 4 fungovala od roku 2004 do roku 2013 jídelna MINI, fungovala zde stejných devět let jako dříve její předchůdkyně – někdejší velká menza.

V posledních letech byla dokončena centralizace Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií a to díky výstavbě budov Technická 10 (2008 – 2010) a Technická 12 (2010 – 2013), začala výstavba výzkumných center CEITEC a AdMaS na poli mezi kempem a zastávkou Technologický park.

Časová osa:

1967 – 1973 Výstavba kolejí PPV

1975 – 1987 Výstavba FSI T2

1979 Protažení tramvajové trati z Tesly na Střelnici

1983 – 1989 Výstavba menzy v areálu PPV

1991 – 1994 Výstavba FEI T8

1995 Usídlení VŠK Terč v areálu PPV

1998 Uzavření menzy v areálu PPV, nastěhování FEI a FCH na Purkyňovu 118

1999 Zavádění Internetu na vybrané pokoje kolejí

2001 Přejmenování zastávek Tesla na Červinkova a Střelnice na Technické muzeum

2002 Rozdělení FEI na FEKT a FIT

2002 – 2004 Přestavba menzy na IO Kolejní 4, vznik menzy Kolejní a Pizzerie Mozzarella

2008 Protažení tramvajové trati na zastávku Technologický park

2008 – 2010 Výstavba budovy FEKT T10

2010 – 2013 Výstavba budovy FEKT T12

2012 – Uzavření VŠK Terč, Začátek výstavby výzkumných center CEITEC a AdMaS